JUDr. Jaroslav Stádník
ředitel odboru odvolacích a správních
činností v oblastech zaměstnanosti

V Praze dne 27. listopadu 2015
Č. j.: 2015/64990 – 423/1

Vážený pane předsedo,

dopisem ze dne 28. 10. 2015 jste se obrátil na Ministerstvo práce a sociálních věcí s dotazem ve věci zajištění bezpečného provozu dopravních prostředků při odstraňování sněhu ze střech nákladních vozidel ve výšce 4 m. Po projednání předmětného dotazu s inspektory Státního úřadu práce a s odborníky z praxe v této věci sděluji následující.

Podle ust. § 3 odst. 1 až odst. 3 nařízení vlády č. 362/2005 Sb., o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky, je pro oblast pracovněprávních vztahů zaměstnavatel povinen přijímat k zabránění pádu zaměstnanců z výšky nebo do hloubky technická a organizační opatření. Přednostně zaměstnavatel zajišťuje ochranu proti pádu pomocí prostředků kolektivní ochrany, kterými jsou zejména technické konstrukce, např. ochranná zábradlí a ohrazení, poklopy, záchytná lešení, ohrazení nebo sítě a dočasné stavební konstrukce, např. lešení nebo pracovní plošiny. Prostředky osobní ochrany, kterými jsou osobní ochranné pracovní prostředky proti pádu, se použijí v případě, kdy povaha práce vylučuje použití prostředků kolektivní ochrany nebo není-li použití prostředků kolektivní ochrany s ohledem na povahu, předpokládaný rozsah a dobu trvání a počet dotčených zaměstnanců účelné nebo s ohledem na bezpečnost zaměstnance dostatečné.

Nejen pro zaměstnavatele, ale i pro subjekty dle ust. § 1 zákona č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) platí pro bezpečný provoz a používání dopravních prostředků ust. § 4 a ust. § 5 tohoto zákona. V ust. § 4 zákona jsou stanoveny minimální požadavky kromě jiného i na provoz dopravních prostředků a v ust. § 5 zákona minimální požadavky na organizaci práce a pracovní postupy, které jsou nejen zaměstnavatelé, ale i další subjekty dle výše uvedeného ust. § 1 zákona při zajišťování nákladní dopravy, povinny zajišťovat.

Ministerstvo práce a sociálních věcí
odbor odvolacích a správních činností v oblastech zaměstnanosti
Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2
tel.: +420 221 923 265, e-mail: posta@mpsv.cz, www.mpsv.cz

Z výše uvedeného je k dotazům č. 1 a č. 2 zřejmé, že pro všechny účastníky provozu, v tomto případě pro dopravce, platí nejen Vámi zmiňované ust. § 4 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů, tj. chovat se ohleduplně a ukázněně. V oblasti práce ve výškách platí k zajištění bezpečné práce výše uvedené právní normy. Konkrétní opatření, která musí zaměstnavatel nebo podnikající fyzická osoba přijmout k zajištění bezpečného odstraňování sněhu z nákladních vozidel, vyplývají jednak z vyhodnocení rizik, ale rovněž z konkrétních podmínek dopravce. V České republice jsou nám známi výrobci, kteří se touto problematikou zabývají a vyrábí pro tyto potřeby dopravců nejrůznější mobilní schody s pojízdnou plošinou, plošinové žebříky, modulová schodiště anebo volí řešení stálých technických zařízení (např. lávek), pod kterými nákladní automobily podjíždějí a pracovníci z nákladních automobilů mohou bezpečně odstraňovat nejen sníh z plachet, ale bezpečně nakládat a vykládat z nich nejrůznější výrobky nebo produkty. V konkrétních případech bude záležet na každém dopravci, jaká opatření zvolí proto, aby práce s nákladními automobily byla bezpečná. Bezpečnost práce musí být pro každého zaměstnavatele nebo podnikající fyzickou osobu prioritní, a to nejen proto, že to pro ně vyplývá z platných právních předpisů, ale proto, že poškození zdraví z práce má vážné dopady nejen na samotné pracovníky a jejich rodiny, na zaměstnavatele, ale i na celou společnost. K dotazu č. 3 sděluji, že Vámi uváděné opatření přijímané vlastníky parkovišť na odstraňování sněhu je komerční záležitostí, která nezbavuje dopravce odpovědnosti za bezpečné provádění prací ve výškách ve všech případech, tj. nejen při odstraňování sněhu z plachet dopravních prostředků.

S pozdravem

Vážený pan
Pavel Lukáš
předseda spolku
Sdružení řidičů CZ, z.s.
Běhounkova 2302/1
158 00 Praha 5

Ministerstvo práce a sociálních věcí
odbor odvolacích a správních činností v oblastech zaměstnanosti
Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2
tel.: +420 221 923 265, e-mail: posta@mpsv.cz, www.mpsv.cz